

INFORMAȚII PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR VÂRSTNICE

Conform Ordinului nr. 2489/2023, SPAS/Compartimentul de Asistență Socială, publică pe pagina de internet proprie informații destinate publicului cu privire la dreptul la asistența socială al persoanelor vârstnice și serviciile sociale disponibile în comunitate.

Persoana vârstnică este persoana care a împlinit vârsta de pensionare stabilită prin lege.

Asistența socială pentru persoanele vârstnice se acordă la cererea scrisă a persoanei vârstnice interesate sau a reprezentantului legal al acesteia. Cererea poate fi transmisă pe suport hârtie sau în format electronic și trebuie însoțită de declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor declarate, de un angajament de plată pentru situațiile în care se pot constata drepturi acordate necuvenit, precum și de alte documente doveditoare.

Cererea se transmite și se înregistrează la SPAS/Compartimentul de Asistență Socială al autorității administrației publice locale unde are domiciliul sau reședința persoana vârstnică și conține, în principal, următoarele:

- a) date privind persoana vârstnică;
- b) date privind componența familiei;
- c) veniturile realizate și bunurile deținute de membrii familiei persoanei vârstnice;
- d) tipul de locuință, sistemul de încălzire utilizat și numărul persoanelor care locuiesc la aceeași adresă de domiciliu sau reședință;
- e) informații referitoare la nevoile speciale și situațiile particulare în care se află persoana vârstnică și membrii familiei.

Pentru facilitarea accesului la acordarea dreptului la servicii sociale și la beneficiile de asistență socială, precum și pentru o mai bună prelucrare și verificare electronică a datelor și informațiilor referitoare la îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, formularul de cerere și declarația pe propria răspundere sunt redactate pe secțiuni, respectiv cerere, anexe obligatorii și anexe opționale.

Documentele doveditoare privesc, în principal, recomandări și/sau evaluări ale medicului de familie/medicului specialist, planul de externare și de continuare a serviciilor

de îngrijire medicală în comunitate, veniturile persoanei vârstnice și bunurile acesteia și, după caz, veniturile/bunurile susținătorilor legali.

Prin angajamentul de plată, persoana vârstnică sau reprezentantul legal al acesteia își asumă obligația de restituire a sumelor încasate necuvenit și precizează sursele de venit din care se va face plata/recuperarea acestora.

Dreptul la asistență socială, se stabilește pe baza anchetei sociale, cu respectarea criteriilor prevăzute în grila națională de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice.

Ancheta socială se realizează de asistentul social din cadrul SPAS/Compartimentul de Asistență Socială. În situația persoanelor vârstnice dependente, echipa interdisciplinară, constituită potrivit legii, cuprinde, în mod obligatoriu, și medicul specialist al persoanei respective.

Autoritățile/Instituțiile publice, furnizorii de servicii sociale au obligația de a răspunde la solicitările asistentului social și de a-i oferi sprijinul necesar în procesul de evaluare sau în realizarea anchetei sociale, în vederea stabilirii dreptului la asistență socială.

Pe baza analizei situației sociale, economice și medicale a persoanei vârstnice, prin ancheta socială se propune măsura de asistență socială justificată de situația de fapt constatată.

Dreptul la servicii sociale ca măsură de asistență socială se stabilește cu respectarea prevederilor art. 50 alin. (3) și art. 101 alin. (1) din Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Aprobarea, respingerea, suspendarea sau încetarea dreptului la serviciile sociale pentru persoanele vârstnice, prevăzut de prezenta lege, se realizează de către SPAS/Compartimentul de Asistență Socială, cu respectarea prevederilor referitoare la procesul de acordare a serviciilor sociale și măsurile integrate de asistență socială a persoanelor vârstnice, prevăzute la art. 44- 51 și art. 92-103⁵ din Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Autoritatea tutelară/Instanța de tutelă din unitatea administrativ-teritorială în care persoana vârstnică are domiciliul sau reședința are obligația de a acorda, la solicitarea acesteia, consiliere juridică gratuită în vederea încheierii contractelor de vânzare-cumpărare sau de donație ori în vederea constituirii de garanții mobiliare sau imobiliare, care au ca obiect bunurile mobile ori imobile ale persoanei vârstnice.

Persoana vârstnică este asistată, la cererea acesteia sau din oficiu, după caz, de un reprezentant al autorității tutelare/instanței de tutelă, în vederea încheierii oricărui act translativ de proprietate, având ca obiect bunuri proprii, în scopul întreținerii și îngrijirii sale, precum și în vederea încheierii contractelor de închiriere/comodat cu persoane fizice, în vederea găzduirii persoanei vârstnice.

Obligația de întreținere și de îngrijire, precum și modalitățile practice de executare a acesteia se prevăd expres în actul juridic încheiat de notarul public, sub sancțiunea nulității.

Neexecutarea obligației de întreținere și de îngrijire de către noul proprietar al bunurilor obținute ca urmare a actului juridic de înstrăinare poate fi sesizată autorității tutelare/instanței de tutelă din unitatea administrativ-teritorială în care persoana vârstnică are domiciliul sau reședința, de către orice persoană fizică sau juridică. Autoritatea tutelară se poate sesiza și din oficiu.

În termen de 24 de ore de la înregistrarea sesizării, autoritatea tutelară/instanța de tutelă din unitatea administrativ-teritorială în care persoana vârstnică are domiciliul sau reședința efectuează o anchetă socială.

În termenul prevăzut mai sus, autoritatea tutelară/instanța de tutelă din unitatea administrativ-teritorială în care persoana vârstnică are domiciliul sau reședința solicită Agenției Teritoriale pentru Plăți și Inspecție Socială să realizeze, în maximum 3 zile de la solicitare, o investigație privind respectarea drepturilor persoanei vârstnice de către persoanele care și-au asumat obligația de întreținere și de îngrijire. Dacă serviciile de îngrijire se acordă printr-un furnizor de servicii sociale, investigația se realizează la sediul furnizorului de servicii sociale/serviciului social.

În baza anchetei sociale și, după caz, a rezultatului investigației, autoritatea tutelară/instanța de tutelă din unitatea administrativ-teritorială în care persoana vârstnică are domiciliul sau reședința inițiază demersurile necesare în vederea executării obligațiilor înscrise în actul juridic încheiat sau solicită instanței judecătorești rezilierea contractului de întreținere în nume propriu și în interesul persoanei întreținute pentru neîndeplinirea obligațiilor din contract și, dacă este cazul, formulează plângere penală.

SPAS/Compartimentul de Asistență Socială și Agenția Teritorială pentru Plăți și Inspecție Socială au obligația de a verifica orice sesizare cu privire la persoanele vârstnice găzduite de persoane fizice, în vederea întreținerii și îngrijirii.

Dreptul la serviciile de asistență socială încetează dacă nu mai sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea acestora.

Dacă perioada în care asistența socială a persoanelor vârstnice este temporară, dar nu mai mare de 6 luni, acordarea serviciilor de asistență socială se suspendă prin decizie motivată a celui care a stabilit dreptul. La încetarea suspendării reluarea acordării serviciilor sau prestațiilor de asistență socială se face pe bază de anchetă socială.

Decizia privind stabilirea, respingerea, încetarea sau suspendarea dreptului la serviciile de asistență socială prevăzute de prezenta lege poate fi contestată potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul Primăriei comunei Gradiștea, jud. Brăila/Compartimentul de Asistență Socială, persoanele vârstnice pot beneficia de:

- VMI conform Legii nr. 196/2016
- ajutoare de urgență pentru situații deosebite
- ajutor încălzirea locuinței pe perioada sezonului rece conform Legii nr. 226/2021

Beneficiile se acordă pe bază de cerere, care este însoțită de documente justificative și de documente de identitate cât și cele de stare civilă sau prin referire de la alte instituții/persoane

Persoanele vârstnice beneficiază de:

- sprijin și îndrumare pentru internarea într-un cămin pentru persoane vârstnice
- sprijin și îndrumare pentru obținerea certificatului în grad de handicap
- îndrumare și informare pentru alte situații.

Dreptul la consiliere juridică gratuită pentru prevenirea abuzului economic/financiar, în conformitate cu prevederile art. 30-33 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată cu modificările și completările ulterioare.

Sprijinul care poate fi oferit de primărie, prin compartimentul de asistență socială sau de alte servicii de interes public local, în situația în care persoana vârstnică se află în una din următoarele situații:

- nu are familie sau nu se află în întreținerea unei sau unor persoane obligate la acestea, potrivit dispozițiilor legale în vigoare
- nu are locuință și nici posibilitatea de a-și asigura condițiile de locuit pe baza resurselor proprii
- nu realizează venituri proprii sau acestea nu sunt suficiente pentru asigurarea îngrijirii necesare
- nu se poate gospodări singură sau necesită îngrijire specializată
- se află în imposibilitatea de a-și asigura nevoile sociomedicale, datorită bolii stării fizice sau psihice

Drepturile de asistență socială:

- consiliere pentru prevenirea marginalizării sociale, asigurată de asistentul social
- consiliere psihosocială și informare, consiliere juridică, cum ar fi obligațiile de întreținere
- evaluare în vederea stabilirii gradului de dependență
- beneficii de asistență socială
- sprijinirea îngrijitorilor informali
- servicii rezidențiale – cămine de bătrâni